

# mini

## przewodnik

free

+ współrzędne gps



po!skaniezwykla  
masa miejsc godnych uwagi

### Trasa wycieczki: Szlakiem Najdłuższej wojny nowoczesnej Europy - część wielkopolska

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień trudności:  
łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

## Opis wycieczki

Trasa wycieczki prowadzi po miejscach związanych z bohaterami "Najdłuższej wojny nowoczesnej Europy", można też ją nazwać trasą wielkopolskich organiczników.

Wycieczkę zaczniemy w Poznaniu, przy budynku Bazaru, który został wybudowany w 1838 r. z inicjatywy Karola Marcinkowskiego. Ten wielkopolski lekarz i społecznik pod wpływem przeżyć i obserwacji związanych z udziałem w powstaniu listopadowym zaczął głosić ideę pracy organicznej, czyli walki z zaborcą przez patriotyczne wychowanie młodych pokoleń, edukację, rzetelność i sumienność na każdym odcinku życia. Poznański Bazar miał być takim miejscem, które skupiałoby Polaków i ułatwiałoby wzajemną wymianę myśli i doświadczeń. Można śmiało powiedzieć, że tu w Bazarze, wszystko się zaczęło.

Z Poznania jedziemy do Kórnika. Tam przed Zamkiem znajduje się pomnik kolejnej znaczącej postaci tego okresu - Tytusa Działyńskiego. Kolejny wielki społecznik, który całe swoje życie poświęcił na ratowanie i gromadzenie narodowych pamiątek, a szczególnie starych ksiąg. Udało mu się zgromadzić min. XVI - wieczne Acta Tomicianiana - dokumenty z czasów ostatnich Jagiellonów. Będąc w Kórniku nie sposób nie zwiedzić zamku, który pełen jest pamiątek i opowieści o Tytusie Działyńskim, jego synu Janie oraz wnuku - Janie Zamoyskim. Z Kórniką udajemy się do Zaniemyśla, przed kościół św. Wawrzyńca. Tam przy murze kościelnym spotkamy kolejną wielką postać tego okresu - Edwarda Raczyńskiego. To dzięki jego zaangażowaniu pierwsi polscy władcy posiadają tak godne miejsce spoczynku - Złotą Kaplicę w poznańskiej katedrze. Niestety szereg nieporozumień związanych z wykończeniem kaplicy doprowadził do samobójczej śmierci hrabiego na Wyspie Edwarda w Zaniemyślu (od kościoła na brzeg jeziora, skąd widać wyspę - to tylko kilka kroków.) Ponieważ samobójców nie można było grzebać w poświęconej ziemi, dlatego jego ciało spoczęło na zewnątrz zaniemyskiego kościoła, a jego serce w krypcie rodowej w Rogalinie.

Kolejny punkt na trasie to Śrem - miasto mocno związane z postacią księdza Piotra Wawrzyniaka, który był wikariuszem w śremskiej farze. Warto też przespacerować się promenadą nad Wartą, gdzie na jednej z ławeczek przysiadł spizowy organicznik :)

Dalej pojedziemy do Dalewa, do kościoła św. Wojciecha - rodzinnej parafii księdza Wawrzyniaka, gdzie na miejscowym cmentarzu można odszukać groby rodziców księdza). Tutaj można też było zobaczyć ornat księdza, który otrzymał w darze od rodaków z okazji 25 rocznicy święceń kapłańskich. Jadąc do Dalewa przez Wyrzekę, warto odszukać rodzinny dom ks. Wawrzyniaka z tablicą pamiątkową.

Kolejny punkt to Rąbiń - gdzie przy miejscowym kościele znajduje się nekropolia rodu Chłapowskich i kilka stacji Kopaszewskiej Drogi Krzyżowej związanej z tragiczną śmiercią córki generała. I na zakończenie Turew - pałac jeszcze jednego organicznika - Dezyderego Chłapowskiego. W pałacu mieści się obecnie jednostka PAN, ale przy odrobinie szczęścia można wejść do wnętrza i zobaczyć błękitną salę balową i wysłuchać opowieści o niezwykłym generale.

## Program wycieczki





## Poznań Hotel Bazar

Wybudowany w XIX w., niegdyś największy budynek Poznania. Był siedzibą redakcji Dziennika Poznańskiego i Kuriera Poznańskiego, w okresie międzywojennym służył restauracji znanej z szerokiego wyboru win. Miejsce to związało się na stałe z ruchem patriotycznym i wielkimi postaciami tego regionu, Tytusem i Janem Działyńskimi.

52°24'28"N 16°55'47"E | na mapie:A



## Kórnik Zamek Białej Damy

Współczesna forma kórnickiego zamku to jeden z najlepszych w Polsce przykładów romantycznej architektury neogotyckiej, w rzeczywistości jednak jego początki sięgają XV w., kiedy to wzniesiono w tym miejscu pierwszą murowaną warownię, siedzibę możnego rodu Górków. Po Górkach właścicielami Kórniku byli krótko Czarnkowscy, potem Grudzińscy, a od 1676 r. Działyńscy. W drugiej połowie XVIII w. panią na zamku była Teofila z Działyńskich Szoldrska-Potulicka, zwana Białą Damą, o której krążą liczne opowieści. Za jej przyczyną zamek został przebudowany na wygodną barokową rezydencję, choć zachowano przy nim istniejący do dzisiaj relikwiny średniowiecznej twierdzy w postaci szerokiej, wypełnionej wodą fosy. W XIX w. zamek został jeszcze raz gruntownie przebudowany w duchu neogotyku angielskiego według projektu słynnego niemieckiego architekta Karola Fryderyka Schinkla, któremu ostateczny kształt nadał ówczesny właściciel Kórniku - hrabia Tytus Działyński (zm. 1861).

Tytus Działyński otwiera poczet trzech ostatnich wielkich panów Kórniku, których działalność gospodarcza i kulturalna zapisała się złotymi głościami nie tylko w historii Wielkopolski, ale i całego narodu. Dwaj pierwsi, Tytus i jego jedyny syn Jan Kanty, byli przede wszystkim wielkimi

bibliofilami, dzięki którym powstała tutaj jedna z najważniejszych polskich bibliotek, obecnie należąca do Polskiej Akademii Nauk, zajmująca się gromadzeniem, opracowaniem i wydawaniem źródeł historycznych. Spadkobiercą Działyńskich po kądzieli był hrabia Władysław Zamojski (zm. 1924), fanatyk pracy organicznej, który pod koniec życia cały swój ogromny majątek ziemski przekazał państwu polskiemu pod postacią fundacji "Zakłady Kórnickie". Została ona zlikwidowana przez władze komunistyczne w 1952 r., a następnie reaktywowana w roku 2002, choć w znacznie okrojonej formie (bez zamku i posiadłości zakopiańskich). Warto dodać, że hrabia Zamojski, zmuszony przez Prusaków do opuszczenia Wielkopolski, osiadł w swoich dobrach w Zakopanem, gdzie znacząco przyczynił się do rozwoju tej osady (m.in. wykupił staw Morskie Oko i zbudował do niego drogę).

Obecnie wspaniałe wnętrza zamku kórnickiego, wypełnione zabytkowymi sprzętami i pamiątkami po rodzice Działyńskich, są częściowo udostępnione do zwiedzania. Najbardziej okazałe prezentuje się ogromna Sala Mauretańska na piętrze, przypominająca swoim wystrojem pałac emirów Grenady w Alhambrze. Wśród zgromadzonych w niej eksponatów uwagę zwracają liczne okazy rozmaitej broni, w tym zbroje i oryginalne kopie husarskie (jedne z nielicznych zachowanych), oraz portrety polskich hetmanów.

Wokół zamku rozciąga się ogromny zabytkowy park w stylu angielskim, który już przez Działyńskich traktowany był także jako arboretum, czyli ogród naukowo-badawczy. Ogród ten, należący od 1952 r. do Instytutu Dendrologii PAN i dostępny dla zwiedzających za osobną opłatą, zajmuje obecnie powierzchnię ok. 50 ha, na której zgromadzono ok. 3,5 tys. gatunków drzew i krzewów. W sąsiadującym z Kórnikiem Bninie (w 1961 r. włączonym do Kórniku) urodziła się poetka Wisława Szymborska, laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w roku 1996, której ojciec Wincenty był przez wiele lat zarządcą zakopiańskich dóbr Władysława Zamojskiego.

Wnętrza zamku w Kórniku od maja do końca września można zwiedzać od wtorku do niedzieli w godz. 10.00-17.00. Po sezonie w godz. 10.00-16.00. Od połowy grudnia do połowy stycznia zamek jest zamknięty dla turystów.

Zabytkowy zespół pałacowo - parkowy w Kórniku jest miejscem, które warto zobaczyć podczas weekendowych podróży, gdyż stanowi on jedną z najważniejszych atrakcji turystycznych okolic Poznania.

52°14'38"N 17°05'28"E | na mapie:B



## Zaniemyśl

### Kościół pw. św. Wawrzyńca

Wybudowany w stylu neogotyku romantycznego, w latach 1840-1842. Fundatorami byli Józef i Laura Jaraczewscy o czym świadczy tablica pamiątkowa umieszczona nad wejściem. Elewacja frontowa z ośmiobocznymi wieżyczkami. Przy ścianie zabytku znajduje się grobowiec Edwarda Raczyńskiego. Na grobowcu umieszczony jest posąg Konstancji Raczyńskiej wykonany przez Alberta Wolffa w 1841 r. Kopia tego posągu stoi na pl. Wolności w Poznaniu.

52°09'07"N 17°09'55"E | na mapie:C



## Śrem

### Pomnik - ławeczka ks. Piotra Wawrzyniaka

Pomnik - ławeczka ks. Piotra Wawrzyniaka znajduje się na nadwarciańskiej promenadzie. Jej uroczyste odsłonięcie miało miejsce dnia 15 listopada 2010 roku. Autorem pomnika jest rzeźbiarz Krzysztof Jakubik. Monument przedstawia siedzącego księdza w kapeluszu, z książką na kolanach. Obok umieszczono tablicę z napisem następującej treści: &bdquo;Ks. Piotr Wawrzyniak, 1849-1910, Organicznik, Twórca spółdzielczości bankowej&rdquo;.

52°05'24"N 17°01'12"E | na mapie:D



## Śrem

### Późnogotycki kościół parafialny Wniebowzięcia NMP (1393, XV/XVI w.)

Późnogotycki kościół parafialny Wniebowzięcia NMP (1393, XV/XVI w.).

52°05'48"N 17°01'09"E | na mapie:E



## Dalewo

### Gotycki kościół św. Wojciecha

Kościół powstał zapewne w XII/XIII w., o czym świadczyć może jego pierwotne wezwanie św. św. Stanisława i Wojciecha. Najstarszy dokument mówiący o kościele pochodzi z 1367 r. Obecny gotycki kościół św. Wojciecha datuje się na pocz. XVII w.; jego konsekracji dokonał sufragan poznański Andrzej Rychlicki 15 września 1613 r. Jest budowlą jednonawową z nieco węższym prezbiterium, przykrytą stropem. Dach wieńczy niewielka wieżyczka z 1697 r. W barokowym ołtarzu głównym sprzed 1610 r. wisi obraz Adoracji Matki Boskiej z Dzieciątkiem przez św. Stanisława i św. Wojciecha z 1687 r. Dwa boczne ołtarze pochodzą z lat 1720-30 r., znajdują się w nich późniejsze rzeźby św. Jana Nepomucena i Chrystusa Króla.

W zamurowanych wnękach okien prezbiterium warto zobaczyć barokowe freski przedstawiające patronów kościoła. Późnobarokowa ambona ozdobiona jest malowanymi postaciami czterech ewangelistów. Na zewnętrznej zachodniej ścianie umieszczono pamiątkową tablicę poświęconą ks. Piotrowi Wawrzyniakowi (proj. Eugeniusz Olechowski), odsłoniętą 9 sierpnia 1981 r. Przy wejściu do kruchty wmurowano trzy inne tablice: z nazwiskami poległych w latach 1914-1922 z ok. 1925 r. oraz poległych w czasie II wojny światowej i tablicą katyńską (proj. Eugeniusz Olechowski); dwie ostatnie odsłonięto 11 listopada 1991 r.

Na cmentarzu kościelnym obejrzyć można nagrobek Franciszka Wawrzyniaka i jego żony Cecylii z Łopieńskich (zm. 1873 r.) - rodziców ks. Piotra Wawrzyniaka, zamieszkałych w pobliskiej Wyrzece. Dzwonnica konstrukcji szkieletowej pochodzi z 1878 r. Znajdują się w niej dzwony z 1868 i 1926 r. We wsi zachowało się kilka zagród i domów szkieletowych z poł. XIX w. oraz stara szkoła z końca XIX w.

Dalewo to duża wieś w pobliżu zachodniego krańca jeziora Cichowo-Mórka, 10 km na południowy zachód od Śremu, przy szosie do Leszna. Liczy 420 mieszkańców. W średniowieczu okolice Dalewa należały do rodu Awdańców. Władysław Laskonogi w dokumencie datowanym na ok. 1230 r. (falsyfikat z 1181 r.) wymienia Dalewo wśród 53 wsi będących własnością klasztoru Benedyktynów z Lubinia. Zatwierdził to nieco później, w 1258 r., książę Bolesław Pobożny. Wieś wchodziła w skład majątków klasztornych do czasu konfiskaty przez władze pruskie.(tekst: Zbigniew Szmidt - Śrem)

52°01'22"N 16°55'08"E | na mapie:F



## Rąbiń

### Późnogotycki kościół parafialny (XV/XVI w.). Przy kościele grób gen. D. Chłapowskiego

Późnogotycki kościół parafialny (XV/XVI w.). Przy kościele grób gen. D. Chłapowskiego.

52°02'31"N 16°52'19"E | na mapie:G



## Turew

### Kaplica pw. NMP Niepokalanego Poczęcia (1847)

Kaplica wzniesiona została z inicjatywy gen. Dezyderego Chłapowskiego w latach 1846-47 w stylu neogotyku angielskiego. Wewnątrz na uwagę zasługuje dębowy ołtarz z obrazem Matki Boskiej Niepokalanego Poczęcia i Droga Krzyżowa z XIX w. Kaplica stanowi część zespołu pałacowego Chłapowskich. Z pałacem połączona jest murowaną galerią.

52°03'39"N 16°49'31"E | na mapie:H



Zdjęcia dodane przez (w kolejności): marekpic, marekpic, theguru, pablo, theguru, jakmarek, zbyszekF60, WWAT

Trasa dodana przez: waal

Przewodnik wygenerowany w serwisie

www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:  
sobota 16 grudnia 2017 02:36:09